

Waterpret voor recreant en vogel in het Eemmeer & Gooimeer Zuidoever

Rust. Dat is waarvoor uiteenlopende vogelsoorten naar het Eemmeer en de zuidoever van het Gooimeer komen. Hier komt de bedreigde visdief om te broeden en de aalscholver, fuut en het nonnetje om te foerageren in het visrijke water. Maar niet alleen vogels genieten van de rust en het water. Voor de recreant liggen er meerdere jachthavens, zijn er snelvaargebieden voor water- en jetskiërs, of sportvislocaties langs de oevers en worden er regelmatig zeil- en surfwedstrijden georganiseerd. Mens en dier moeten het water delen, waardoor de rust voor de watervogels in het geding kan komen. Daarom wordt gekeken hoe beide werelden het beste samen kunnen gaan.

Het natuurgebied Eemmeer & Gooimeer Zuidoever (het ondiepe deel van het Gooimeer) ligt in de provincies Flevoland, Noord-Holland en Utrecht en behoort tot het grondgebied van de gemeenten Almere, Zeewolde, Blaricum, Huizen, Naarden, Bunschoten en Eemnes. Het Eemmeer en het Gooimeer waren voor de aanleg van de Afsluitdijk onderdeel van de Zuiderzee en zijn ontstaan na inpoldering van zuidelijk Flevoland in 1968. De meren vormen de smalle strook water tussen het 'oude' land (Noord-Holland/Utrecht/Gelderland) en het 'nieuwe' land (Flevoland) dat werd bewaard om kweldruk (grondwater dat onder druk aan de oppervlakte komt) vanuit het oude land tegen te gaan.

Samen met het gehele IJsselmeergebied is het een zeer belangrijk gebied voor verschillende watervogels als rustgebied tijdens de trek, als overwinteringsgebied of als jaarrond verblijfgebied. Door de grote verscheidenheid aan leefgebieden vinden vogels hier broed- en rustplekken en voedsel. In het open water kunnen zij rusten, foerageren en drinken op veilige afstand van roofdieren op het land. Langs de oevers en in het ondiepe water vinden zij voedsel en beschutting tegen de wind. Er zijn goed ontwikkelde en bereikbare mosselbanken, een gezonde populatie vis en grootschalige velden met waterplanten. Rondom het natuurgebied bevinden zich bovendien grootschalige foerageergebieden in de vorm van akkers en agrarische graslanden.

Het deel ten oosten van de Stichtse Brug, de brug tussen Noord-Holland en Flevoland waarover de A27 loopt, is een belangrijke broedlocatie voor de visdief. Het is een van de weinige kale zandgronden in de omgeving en visdieven die zich elders voeden, bijvoorbeeld op het Markermeer, broeden hier.

Wat zijn de knelpunten?

De afgelopen eeuw is het IJsselmeergebied sterk veranderd, onder andere als gevolg van de aanleg van de Afsluitdijk, de inpoldering van de Noordoostpolder en de Flevopolders en de ontwikkeling van onder meer recreatie, visserij en scheepvaart. Dit heeft veel invloed gehad op de ontwikkeling van het natuurgebied. Er moeten voldoende geschikte broedgebieden voor de visdief blijven bestaan. Daarnaast moet gekeken worden naar de afnemende aantallen visetende watervogels zoals de visdief, zwarte stern en het nonnetje. Dit komt vermoedelijk omdat er minder kleine vis aanwezig is.

Voldoende rust is van cruciaal belang om het gebied aantrekkelijk te houden voor de aanwezige vogelsoorten. Op dit moment vormt gebrek aan rust geen knelpunt, maar door klimaatverandering en technische innovaties kan het recreatieseizoen langer worden. De kans bestaat dat hierdoor de rust voor (met name overwinterende) vogels binnen enkele jaren in het geding komt.

Welke maatregelen zijn nodig?

Het is de taak van de provincie Noord-Holland om de natuur te behouden, te versterken en waar nodig te herstellen met behoud van bestaande menselijke activiteiten, zoals recreatie en landbouw. Natuur en mens zijn hier onlosmakelijk met elkaar verbonden. Als het huidige terreinbeheer wordt voortgezet, zijn alleen extra maatregelen nodig voor het behoud van de kale gronden.

Visdief

De visdief broedt in wisselende aantallen in het gebied. Mogelijk ondervindt hij nadelen van de afname van kleine vis, zoals spiering in de meren en verruiging van de kale en schaars begroeide gronden waarop hij graag broedt. Op dit moment is er nog wel voldoende broedgebied van goede kwaliteit aanwezig, maar dit moet ook zo blijven. Kale en rustige eilandjes waar roofdieren niet bij kunnen, moeten daarom continue worden onderhouden om ze te kunnen behouden. Een extra maatregel die genomen wordt, is dan ook het regelmatig kaal maken van de zanderige platen en slikken. Verder wordt voorkomen dat roofdieren zoals ratten en vossen hier kolonies kunnen stichten door rasters te plaatsen, waardoor ze de eilandjes niet kunnen bereiken.

Aanvullende maatregelen naast Natura 2000

Ook buiten Natura 2000 om worden er maatregelen genomen die bijdragen aan behoud, verbetering en natuurherstel in en rond het IJmeer en Markermeer. Denk hierbij aan het instellen van extra rustgebieden en gebieden af te sluiten.

Het is belangrijk dat er voldoende kleine vis aanwezig blijft. De maatregelen die hiervoor genomen worden in het IJsselmeer en Markermeer & IJmeer komen ook ten goede aan het Eemmeer & Gooimeer Zuidoever. Het gaat hierbij onder meer om het [project Marker Wadden](#) en aanvullende maatregelen voor het vissen op baars en snoekbaars en de schietfuikvisserij op paaiende spiering om bijvangst te voorkomen.

Verder worden maatregelen genomen in het kader van de [Kaderrichtlijn Water](#) (KRW). Voor het Eemmeer & Gooimeer Zuidoever gaat het dan om het inzetten op duurzame visserij, de aanleg van een tijdelijke luwtedam om de kwaliteit van waterplanten te verbeteren en waterkwaliteitsverbetering in de Eem.

Gedragscode recreatie IJsselmeergebied

De recreatie- en natuursector hebben samen een gedragscode opgesteld om verstoring in het gehele IJsselmeergebied te voorkomen. Door voorlichting en het hanteren van enkele eenvoudige regels, zoals geen onnodige felle verlichting voeren en afstand houden van watervogels, moet de bewustwording van de watersporter worden vergroot. Als deze gedragscode wordt nageleefd, kan worden voorkomen dat op termijn striktere voorwaarden voor recreatie moeten gaan gelden, zoals het afsluiten van meer gebieden.

Invloed op de omgeving

Recreatie in de huidige vorm kan doorgaan als de gedragscode wordt nageleefd. Dit heeft in de huidige vorm geen negatieve invloed op het natuurgebied. De te nemen beheermaatregelen hebben op hun beurt geen nadelig effect op de activiteiten die in en rondom het natuurgebied plaatsvinden.

Bekijk hier het hele [beheerplan](#)

